

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Capvt II. De modo, quo peractum est Incarnationis mysterium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

CAPVT II.

De modo, quo peractum est Incarnationis mysterium.

SECTIO I.

Quid sit vnio hypostatica.

Explicatis ijs, quæ ad veritatem huius mysterij pertinent, doctrinæ ordo postulat, vt videamus, quâ ratione illud peractum sit: eum autem (vt constat ex antè dictis) Incarnatio facta fuerit per vnionem naturæ humanæ cum diuina in ipsius Verbi persona, videndum est in primis, quid sit illa vnio; quod vt melius intelligatur, supponendum est ex Philoſophia, substantiam seu personalitatem nihil aliud esse, quàm modum aliquem realem & substantialem, quo natura rationalis vltimò perficitur & completur, ita vt per se & independentè ab omni alio subsistat, & cuius alteri vt sic, incommunicabilis existat, & ita ex natura substantiali rationali & subsistètia illa seu personalitate fit vna singularis persona.

Hoc præsupposito, vt quæstioni propositæ satisfiat, notandum est, vnionem hypostaticam duplici modo sumi posse, i. pro actione, quâ Deus vniuit seu coniunxit humanam naturam cum hypostasi seu persona diuini Verbi, quo sensu vocari potest vnio; & hæc actio seu vnio est à tota sanctissima Trinitate, sicut omnes aliæ actiones ad extrâ, vt definitum est in Conc. Lateran. sub Innoc. III. cap. 1. & in Conc. Tolet. 6. cap. 1.

Secundò, pro termino proximo, & immediato illius actionis, qui quidem secundum probabiliorè Doct. sententiam, non est alius, quàm modus quidam, quo humanitas
Christi

Christi formaliter manet vnita cum persona Verbi: hic autem modus non est accidentalis, sed substantialis, vt docet S. Thom. q. 2. a. 6. cum sit de intrinseco & essentiali conceptu alicuius substantiæ, nempe Christi, prout est quoddam substantiale suppositum in diuina humanaque natura subsistens; vnde Martinus primus in Conc. Lateran. consultat. 5. can. 8. damnat eum, qui non confitetur proprie & secundum veritatem, in eodem Christo naturarum substantialem vnionem induisse & inconfuse.

Porro modus ille substantialis vnionis ex duabus vnionibus partialibus conflatus est, quarum altera est in corpore, altera in anima Christi; nam & corpus per se vnitum est verbo, similiter & anima eidem verbo per se vnita est: quod manifeste apparuit in triduo mortis Christi; tunc enim anima fuit a corpore separata, & tamen vtrumque seorsim mansit vnitum cum Verbo; vnde sequitur, quod in vtroque reperitur vnio partialis; materialis quidem in corpore, spiritualis autem in anima, cum vtriusque conditio id exigat.

Est etiam modus ille vnionis relatiuus saltem relatione transcendentali, cum dicat essentialem respectum partim ad humanitatem, tanquam ad subiectum, quod modificat, & tanquam ad terminum, quem vnit; partim ad ipsum Verbum diuinum, tanquam ad alium terminum, quem cum ipsa humanitate connectit.

Quæres, an vnio illa, quæ inter personam Verbi & inter humanitatem intercedit, sit omnium aliarum vnionum, quæ in creaturis reperiuntur, maxima & arctissima? Resp. affirmatiue; ratio est, quia illarum rerum vnio maxima & arctissima est, quæ magis accedunt ad indiuisiōnem & indistinctionem: atqui natura diuina & humana in Christo, quatenus ambæ in eadem verbi diuini subsistentia vniuntur, maximè accedunt ad indiuisiōnem, & indistinctionem, eò quod arctissimum ordinem habent ad inuicem, vtpote qui sit per aliquid, quod est simplicissimum & maximè vnum, scilicet per Verbi diuini subsistentiam; vnde S. Bern. lib. 5. de considerat. cap. 8.

Inter

Inter omnia, inquit, que rectè unum dicuntur, arcem tenet vnitatis Trinitatis, quã tres personæ una substantia sunt: secundo loco illa præcellit, quã è conuersos tres substantiæ, scilicet verbum, anima, & corpus vna in Christo persona sunt.

Hinc sequitur, illam vnionem, sicut est arctissima, sic etiam esse maxime indissolubilem; vnde S. Leo ser. 17. de passione, *In tantam, inquit, vnitatem Dei & hominis naturæ conuenit, ut nec supplicio dirimi potuerit, nec morte diiungi.*

SECTIO II.

An sola Filij persona naturam humanam assumpserit.

Sensus quaestionis est, an humana natura ita cum persona Filij fuerit vnita, vt solus Filius verè, & proprie incarnatus atque homo factus sit, non item Pater, aut Spiritus sanctus. Pro cuius resolutione

Dicendum est, certum esse ex fide, soli persona Filij naturam humanam fuisse vnitam, atque adeo solum Filium, non verò Patrem, aut Spiritum sanctum naturam humanam assumpsisse, & hominem factum esse.

Hæc veritas aperte constat ex quam plurimis scripturæ locis, vt S. Ioan. 1. *Verbum caro factum est:* & cap. 3. *Sic Deus dilexit mundum, vt Filium suum vnigenitum daret.* Id etiam expresse definitum est in varijs Conc. vt in Conc. Chalced. act. 5. Constantinop. 2. cap. 5. & continetur in omnibus symb. quibus Eccl. catholica vtitur.

Verum difficultas est, cum in diuinis omnia opera ad extra sint indiuisa, & tribus personis communia, quomodo vnio illa in sola persona Filij, non item Patris, ac Spiritus sancti fieri potuerit.

Ad huius difficultatis solutionem, obseruandum est id, quod docet S. Thom. 1. p. q. 40. a. 2. & communiter cum eo Theologi, personas diuinas constare essentiã diuinã tanquam aliquo communi, & suis proprietatibus

per-

personalibus tanquam ratione constitutivâ & distinctivâ illarum.

Hâc observatione suppositâ, ad propositam difficultatem respondetur, si per unionem & assumptionem humanæ naturæ intelligatur actio illa, qua cum persona verbi coniuncta fuit, illam esse communem toti Trinitati, ut supra dictum est; quod si per unionem intelligatur terminus immediatus illius actionis, quaraturque, quomodo persona Filij potius, quam Patris aut Spiritus Sancti immediate terminet, & sustentet ipsam naturam humanam, dicendum est id fieri, quia illam terminat, ipsique unitur, non per aliquid absolute & essentialiter, sed per aliquid relativum, & personale sibi proprium. Hoc expressè definitum, & explicatum habetur in Conc. Tolet. 6. cap. 1. in professione fidei his verbis: *Cum tota corporata sit Trinitas cooperationem suscepti hominis, quoniam sunt inseparabilia opera Trinitatis, solus tamen Filius suscepit humanitatem in singularitate personæ, non in unitate naturæ; id est in eo, quod proprium est Filij, non quod commune Trinitati.*

Dices apud SS. Patres aliquando dictum reperiri, quod natura diuina humanam assumpsit; unde sequitur, cum illa Patri & Spiritui Sancto sicut & Filio communis sit, æquè dici posse Patrem, aut Spiritum Sanctum incarnatum esse, ac Filium. Resp. cum dicunt Patres, naturam Dei incarnatam fuisse, sensum esse (ut rectè explicat S. Th. 3. p. q. 3. a. 2.) personam Filij primariò & propriissimè naturam humanam assumpsisse, & sic fuisse incarnatam; consequenter autem, & secundariò diuinam naturam, quæ cum ipsa Filij persona identificatur, naturam illam humanam assumpsisse, adeoque fuisse carni unitam, atque eatenus esse & dici posse incarnatam.

Porro quamvis eo sensu modus ille loquendi verus sit, communiter tamen usurpari non debet, quin proprius & legitimus eius sensus explicetur; unde S. Damasc. 1. 3. de fide c. 6. licet eo utatur, de illo tamen postea dubitat, an verus & proprius sit, & an debeat usurpari.

SECTIO III.

An post duarum in Christo naturarum unionem
manserit proprietatum utriusque
naturæ distinctio.

Catholica fides docet (vt ex antè dictis satis constat).
Cita factam esse naturæ diuinæ & humanæ in persona
Verbi unionem, vt tamen manserit semper omnimo-
da proprietatum cuiusque naturæ distinctio. Huic autem
veritati, præter hæres. cap. præc. relatas & refutatas, op-
posita est noua hæresis Vbiquistarum, qui asserunt huma-
nam naturam Verbo diuino hypostaticè hoc ipso unitam
esse, quòd omnis plenitudo & energia diuinitatis Verbi sit
illi realiter communicata, & ita in eam transfusa, vt Chri-
stus etiam secundùm humanitatem, atque adeò quatenus
homo, verissimè dicatur esse Deus, omnipotens, æternus,
infinitus, vbique præsens; vnde & Vbiquistarum appel-
lationem sortiti sunt.

Refellitur hæc hæresis, & nostræ fidei veritas probatur
1. ex scripturis, quæ utriusque naturæ proprietates in
Christo distinguunt 2. Cor. 13. *Etsi crucifixus est ex infirmi-
tate; se d' viuit ex virtute Dei*: 1. Petri 4. *Christo igitur passo in
carne*: 8. Ioan. 20. *Christus Dominus de se loquens, Ascen-
do, inquit, ad Patrem meum, & Patrem vestrum; Deum me-
um, & Deum vestrum.*

Probatur 2. ex Conc. Chalced. act. 5. vbi definitum est,
*unum & eundem Iesum Christum Dominum unigenitum, in
duabus naturis inconsusibiliter cognoscendum esse, nullâ natura-
rum differentiâ sublata propter unionem, sed magis utriusque
naturæ proprietate in vnâ personam, & in vnâ substantiâ
concurrente*: & ex Conc. Lateran. 1. sub Martino I. can. 9.
*Si quis non confitetur propriè & verè naturales proprietates Dei-
tatis Christi & humanitatis indiminuè in eo & sine defectione
saluata, &c. sit condemnatus.*

Item in epist. Agathonis Papæ, quæ in sexta Synodo
M genç.

gener. act. 4. lecta & recepta est, dicitur *unquamque naturam Christi, proprietatem naturalem retinere, & habere diuinam omnia, quæ diuina sunt.*

Probat 3. ex S. Greg. Naz. in orat. de filio: *Vno capitulo, inquit, moneo, vt altiora ascribas diuinitati; humiliora autem natura humana attribuas: & S. Ioann. Damasc. lib. 3. de fide cap. 4. Diuinitatem, inquit, dicentes non nominamus ea, quæ sunt propria humanitati, neque de carne prædicamus ea, quæ sunt diuinitatis propria.*

Probat 4. ex absurdis, quæ positâ illâ hæresi consequuntur: si enim Christo secundum humanitatem proprietates diuinæ verè competere, sequeretur ipsum Christum secundum humanitatem suam esse authorem suæ humanitatis, & secundum animam suam esse creatorem suæ animæ; item secundum humanitatem suam existisse, antequam ipsa humanitas existeret, similiter secundum humanitatem suam neque pati, neque mori potuisse, atque adeò neque passum, neque mortuum fuisse; quæ omnia, quàm absurda sint, nemo non videt.

Est autem obseruandum Doctores catholicos non negare, imò vltro fateri, omnem plenitudinem diuinitatis, atque adeò diuinas omnes perfectiones naturæ humanæ Christi fuisse communicatas, non tamen eo sensu, quo illi hæretici volunt, quasi verò illæ diuinæ perfectiones naturæ humanæ attribui possint, aut de illa prædicari, seu de Christo secundum ipsam; sed solùm isto sensu, qui verissimus est, quatenus nimirum natura humana in ipsa

Verbi persona subsistit per ipsam Verbi subsistentiam, cum qua ipsius Verbi diuinitas, eiusque perfectiones omnes identificantur.

—§§—

SE-

SECTIO IV.

Quanam humana natura partes à Verbo
assumpta sint.

Dicendum 1. Filium Dei verum, & naturale corpus, eiusdemque rationis cum nostris corporibus assumpsisse. Est de fide contra Manichæos & Cerdonianos, qui (vt refert S. Aug. lib. de hæres. cap. 41. & 66.) assererant, Christum Dominum non habuisse verum & naturale corpus, sed phantasticum & apparens. Refellitur hic error, & veritas opposita probatur iisdem autoritatibus scripturæ, Conc. & Patrum, quibus supra probatum est Christum Dominum veram naturam humanam assumpsisse, verumque Deum ac verum hominem esse; nisi enim verum & naturale corpus assumpsisset, non posset dici verus homo, nec verè humanam naturam assumpsisse: vnde S. Aug. lib. 83. quæst. 14. Si, inquit, phantasticum fuerit corpus Christi, fefellit Christus; & si fefellit, veritas non est; est autem veritas Christus; non igitur phantasma fuit corpus Christi.

Dicendum 2. Filium Dei sicut verum corpus, sic etiam veram animam rationalem intellectu ac voluntate præditam, ac eiusdem naturæ cum animabus cæterorum hominum assumpsisse. Huic veritati, quæ de fide est, oppositus fuit olim error Apollinaris, qui (vt refert S. Aug. lib. de hæres. cap. 55.) assererat, Verbum diuinum assumpsisse carnem sine anima, ipsumque Verbum fuisse instar animæ rationalis in carne assumpta.

Refellitur hic error, ac nostræ fidei veritas probatur 1. iisdem testimonijs, quibus supra constare diximus Christum esse, sicut verum Deum, sic etiam verum hominem; quod dici non posset, si animam humanam non assumpsisset, cum anima sit pars essentialis hominis.

Probatur 2. eadem veritas ex ijs scripturæ locis, in quibus dicitur Christum Dominum veram animam habuisse: S. Matth. 26. *Tristis est anima mea usque ad mortem*: S.

Ioan. 10. *Potestatem habeo ponendi (animam meam) & potestatem habeo iterum sumendi eam: quibus in locis animam proprie accipi pro anima humana docet S. Aug. lib. 83. quæst. 80. Item ex Conc. Ephes. cap. 13. ubi expresse asseritur, Dei Filium carnem animatam animam rationalem sibi copulasse: & in symb. S. Athan. Perfectus Deus, perfectus homo; ex anima rationali, & humana carne subsistens.*

Ex quibus sequitur, falsum & erroneum quoque esse id, quod aliqui Apollinaris discipuli dixerunt, qui, cum Euangelij testimonijs conuicti Filium Dei animam assumpsisse faterentur, illam tamen mente ac intellectu priuatam fuisse aiebant, eiusque defectum à verbo diuino suppletum fuisse; cum intellectus ad veritatem humanæ naturæ absolutè pertineat, nec anima humana perfecta esse possit sine intelligendi facultate, neque possibile sit, ut diuinitas in Christo suppleat rationem alicuius partis vel facultatis, cum omnis pars sit ens imperfectum & incompletum comparatione totius; unde & hæc opinio à S. Leone Papa ser. 3. de natiuit. Christi omnino reprobata est.

Dicendum 3. totum sanguinem, qui fuit in corpore Christi, fuisse ipsi verbo hypostaticè vnitum.

Probatur 1. ex scriptura; Hebr. 2. ubi Filius Dei dicitur participasse carni & sanguini sicut reliqui homines, ubi Apost. eodem modo de sanguine ac de carne loquitur, unde sequitur Verbum diuinum eodem modo sanguinem atque carnem assumpsisse: item ex omnibus alijs scripturæ locis, quæ peccatorum remissionem & hominum redemptionem attribuunt sanguini Christi, vt ad Ephes. 1. *In quo habemus redemptionem per sanguinem eius:* & 1. Ioan. 1. *Sanguis Iesu Christi, Filij eius, emundat nos ab omni peccato.*

Probatur 2. ex Conc. Ephes. in epist. ad Nestorium, ubi dicitur *Verbum factum esse hominem assumptione carnis & sanguinis:* & in Conc. Chalced. act. 1. ubi lecta & approbata est quædam epist. S. Cyr. ad Acacium, in qua ipse ait: *Verbum caro factum est, id est, carnem & sanguinem assumpsit.*

Probatur 3. autoritate Clementis VI. in extrauaganti (vniigenitus) de pœnitentijs & remissionibus, vbi affirmat modicam guttam sanguinis Christi propter unionem cum verbo diuino suffecisse ad redemptionem totius humani generis.

Probatur 4. hâc ratione; omne id, quod ad veritatem humanæ naturæ pertinet, à Verbo diuino assumptum fuit, vt constat ex antè dictis, cum fuerit verus homo: atqui sanguis pertinet ad veritatem humanæ naturæ; siue enim informetur ab anima rationali (vt plerique sentiunt) siue habeat formam distinctam, semper tamen est pars omnino necessaria ad conseruationem corporis humani, quâ sublatâ tota hominis natura corrumpitur, neque homo ipse operari neque subsistere ad momentum potest: vnde concludendum est, illum à Verbo diuino fuisse assumptum.

Obijcies vulgatum illud axioma S. Damasc. quod Verbum assumptum, nunquam dimisit: atqui in triduo mortis Christus dimisit sanguinem, cum ab ipsius corpore separatus fuerit. Resp. quod, etsi sanguis Christi totus effusus fuerit, non tamen fuit à Verbo separatus, neque fuit corruptus, sed diuinitus asseruatus suam partialem formam sanguinis retinuit, ac post triduum denuò à Christo resurgente resumptus fuit. Et hoc constat, tum ex communi Doctorum consensu, tum etiam ex eo, quod refertur in Direct. Inquisitorum part. 2. quæst. 10. num. 1. à Clemente VI. damnatum fuisse id, quod quidam concionator publicè in Ecclesia Barcinonensi dixerat, sanguinem Christi fuisse in eius morte à diuinitate separatum; quam doctrinam Inquisitor fidei vt hæreticam redarguit, ad eamque publicè retractandam, illius summi Pontificis auctoritate concionatorem illum adegit.

Quod ad alios tres humores spectat, cum ad integritatem & veritatem humanæ naturæ pertineant, valde probabile est, illos fuisse à Verbo assumptos, sicut & dentes, & capillos & ungues, quos aliqui probabiliter existimant esse animatos; & quamuis non essent, ita tamen ad complementum corporis humani pertinent, vt S. Aug. in

Enchir. cap. 88. & lib. 12. de ciuit. cap. 19. existimet, illos reperiendos esse in corporibus beatorum post resurrectionem.

SECTIO V.

Quo ordine partes humanæ naturæ à verbo assumptæ sint.

Spectetur ordo temporis, dicendum est, nec corpus, nec animam Christi fuisse ante unionem hypostaticam cum Verbo diuino; sed omnes humanæ naturæ partes eodem temporis momento, quo esse inceperunt, simul à Verbo assumptas fuisse. Ita S. Thom. quæst. 6. a. 4. & hæc propositio de fide est, vt constat ex 6. Synodo gener. vbi act. 11. lecta est epist. Sophronij, & act. 13. approbata, in qua hæc verba habentur; *Simul quippe caro, simul Dei Verbi caro; simul caro animata rationalis, simul Dei Verbi caro animata rationalis*: & in 5. Synodo gener. apud Niceph. lib. 17. hist. cap. 28. hic canon tertius legitur; *Si quis dixerit prius formatum corpus Christi in utero sanctæ Virginis, & deinceps unitum ei Verbum esse, anathema sit.*

Hanc etiam veritatem tanquam de fide docent SS. Patres. S. Hieron. apolog. cont. Ruffinum lib. 2. S. Leo Papa epist. 11. ad Iulianum, S. Fulgent. lib. de fide ad Petrum cap. 18. & S. Damasc. lib. 3. de fide cap. 11.

Probari insuper potest hæc ratio, quia, si aliquo temporis momento partes humanitatis Christi prius concepta fuissent, ac posita in rerum natura, quam Verbo vni-
rentur, sequeretur beatissimam Virginem non concepisse Deum, sed tantum hominem, qui postea futurus erat Deus, quod sapit hæresim Nestorij, & in Conc. Ephes. cap. 3. damnatum est.

Quòd si spectetur ordo naturæ & rationis, docet S. Thom. quæst. 6. a. 1. & seqq. animam prius naturam fuisse Verbo unitam, quam corpus, & spiritum seu mentem, vel intellectum prius, quam animam, ipsamque animam

intellectu mediante sicut & corpus mediante animâ fu-
isse à Verbo assumptum. Ita S. Aug. lib. de agone Chri-
stiano cap. 18. *Immortalis veritas per spiritum animam & per
animam corpus suscipiens, toto homine assumpto eum ab infir-
mitatibus suis liberavit : & in 6. Synodo gener. act. 18. in
edicto fidei Constantini Pogonati Imperatoris dicitur,
Verbum sibi compaginasse corpus & animam per spiritum ex
sancta & immaculata Virgine, & carnem quoque mediante a-
nimâ rationali; quod quidem edictum ab ipso Conc. & à
summo Pontifice Leon. II. approbatum fuit, vt patet ex
ipsius Leonis epist. ad dictam Synodum.*

SECTIO VI.

An Christus aliquos defectus corporis
assumpserit.

Observandum est, corporales defectus in duplici esse
differentia, alij enim communes sunt omnibus ho-
minibus, & totam naturam consequuntur, vt sunt
mors, fames, sitis, dolor, &c. alij vero ex causis quibus-
dam particularibus proueniunt, suntque tantum in ali-
quibus hominibus, vt sunt lepra, febris, & alia id ge-
nus. Hâc distinctione suppositâ

Dicendum 1. Filium Dei assumendo corpus huma-
num, simul etiam assumpsisse omnes illos defectus, qui
sunt communes toti naturæ humanæ; atque ita assum-
psisse corpus passibile, & obnoxium fami, siti, æstui, frigori,
dolori, morti, & similibus, atque re ipsa hæc omnia
perpeffum fuisse.

Huic veritati, quæ de fide est, oppositus fuit olim er-
ror Seuerianorum, qui (vt refert Niceph. lib. 18. cap. 29.)
asserbant, corpus Christi non fuisse, verè & propriè pas-
sibile, & cum sensu doloris vulnerabile; quem errorem
secuti sunt Armenij quidam, vt refert Euthymius in sua
Panoplia parte 2. tit. 10.

Refellitur hic error, & veritas fidei nostræ probatur 1.

M 4

ex scri-

Ex scriptura. II. 53. Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit: &c. vulneratus est propter iniquitates nostras. Vbi hæc particula (verè) notanda est; S. Luc. 24. Oportebat Christum pati.

Probatur 2. ex varijs Conc. Ephesino, anathematismo 12. Chalcedon. act. 5. Lateran. sub Martino I. conf. 5. can. 4. istam veritatem definientibus.

Probatur 3. ex S. Cyril. Hieros. catechesi 13. *Passus est* inquit, *Iesus pro hominibus verè: non enim apparentia est crux, neque opinio redemptio, non imaginaria mors, & fabulatoria salus; verè crucifixus est, & non confundimur, neque negamus, sed potius in eo gloriamur.* Hanc veritatem tanquam fide certam profitentur communiter SS. Patres. S. Ambr. lib. 2. de fide cap. 4. S. Aug. epist. 146. S. Leo Papa epist. 10. S. Damasc. lib. 3. de fide cap. 28. & reliqui omnes.

Dicendum 2. Filium Dei non assumpsisse defectus illos, qui ex causis particularibus consequuntur, v. g. deformitatem, morbos, & similes. Ita S. Thom. *quæst. 17. 2. 14.* & cum eo communiter omnes. Ratio est, quia ibi tantum reperiuntur defectus illi, ubi eorum causæ & radices locum habent: atqui defectuum illorum causæ, aut radices non fuerunt in Christo; oriuntur enim vel culpa seu vitio aut ignorantia hominis, vel ex defectu & imbecillitate virtutis formatricis, quæ est in parentibus; nulla autem culpa in Christo fuit, aut esse potuit, nullum vitium, nulla ignorantia aut inconsideratio, neque virtus illa, quæ eius corpus formatum fuit, imbecillis aut infirma fuit, cum de Spiritu Sancto conceptus fuerit, imò opera, quæ miraculose à Deo facta sunt, semper fuerint perfectissima, proindeque, cum Christi corpus fuerit miraculose per Spiritum Sancti virtutem formatum, dicendum est, illud fuisse perfectissimum, pulcherrimum, optimo temperamento præditum, & omnibus partibus suis absolutissimum.

SECTIO VII.

An Christus in anima sua defectus aliquos habuerit.

DE quatuor praesertim defectibus difficultas aliqua esse potest, scilicet de peccato, de fomite peccati, de ignorantia & de passionibus seu motibus appetitus inferioris; de quibus hic sigillatim, breuiter tamen agendum nobis est.

Dicendum igitur 1. Christum Dominum nullum unquam contraxisse peccatum origin. nec vllum actuale etiam leuissimum commississe.

Probat ex scriptura. 1. S. Petri 2. vbi de Christo dicitur, quod peccatum non fecit, nec inuentus est dolus in ore eius; Hebr. 4. Tentatus per omnia pro similitudine absque peccato; & cap. 7. vocatur Sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus. Eadem veritas definita est in Conc. Ephes. can. 10. & Lateran. sub Martino I. conf. 5. can. 5. & ab omnibus SS. Patribus vnanimiter tanquam certissima ex fide assertitur.

Quæres, quo sensu debeant intelligi hæc verba Ps. 21. *Deus Deus meus, respice in me; quare me dereliquisti? longè à salute mea verba delictorum meorum, quæ communiter à sanctis Patribus Christo patienti adaptantur. Omisâ impiâ & blasphemâ cuiusdam hæretici explicatione, qui (vt refert Cardin. Hosius lib. 1. de hæresib. nostri temporis) hæc verba Christi desperantis esse asseruit. Resp. duplicem illorum verborum à SS. Patribus expositionem afferri. Prima est, Christum ibi non in sua, sed in membrorum suorum, hoc est, omnium hominum persona de illorum peccatis, non de suis loqui. Ita S. Leo Papa serm. 16. & 17. de passione, S. Greg. Naz. orat. 36. quæ est quarta de Theologia, S. Damasc. lib. 4. de fide cap. 19. & S. Thom. qu. 15. a. 1. ad 1. Secunda expositio est, verba illa esse quidem Christi loquentis in sua persona, illum quæ delicta appel-*

Ms

lase

lisse sua, quæ nostra erant, & à nobis commissa, eò quòd pro illis sponsores se præstitisset, diuinæque iustitiæ satisfacere ad rigorem deberet. Ita S. Ambr. lib. de Incarnationis dominicæ sacramento cap. 5. S. Hieron. in illum Pl. 21. S. Aug. in enarratione eiusdem Pl.

Dicendum 2. Christum Dominum non modò peccatum nullum commisisse, sed nec committere potuisse; ac proinde fuisse prorsus impeccabilem. Ita communiter S. Patres. S. Athan. lib. de Incarnat. Christi post medium Verbi (inquit) Incarnatio secundum naturam Dei facta, nostrorum vitiorum susceptibilis non fuit. S. Cyril. Alexand. lib. contra Antropomorphitas cap. 23. vocat illos stolidos prorsus ac dementes, qui Christum, nescio quo pacto, peccare posse affirmant.

Ratio autem illius impeccabilitatis in Christo ex triplici potissimùm capite defumitur. 1. ex vnione humanitatis eius cum diuinitate, quæ quidem diuinitas cum sit infinita simpliciter in omni genere sanctitas, humanitatem Christi Domini ita sanctificat (sicut infra dicetur) vt quemadmodum ipsa diuinitate nulla maior aut altioris ordinis sanctitas esse aut cogitari potest, ita humanitatis Christi sanctificatione, nulla maior aut altioris ordinis esse aut cogitari queat; cum qua sanctificatione proinde nullum peccatum stare potest, cum illi absolute & omnimodò sit oppositum, vnde S. Greg. Naz. citat. orat. 36. de Christo Domino loquens, *Quia, inquit, illius voluntas tota Deificata est, Deo procul dubio non aduersatur.* 2. ex visione beatificæ essentiæ diuinæ, quâ Christi anima frui à primo instanti suæ conceptionis incepit, vt infra dicetur; hæc autem visio ex se est cum omni peccato impossibilis. 3. denique ex gratia consummata, quâ eius anima prædita est, quæ quidem, cum longè maior extiterit, quam in omnibus sanctis & Angelis fuerit aut futura sit, eius voluntatem ita in bono stabilire potuit, vt vel ex hoc capite etiam impeccabilis dici potuerit.

Dicendum 3. in Christo peccati fomitem nullo modo fuisse. Ita S. Thom. q. 15. a. 2. & probatur, quia fomes peccati ex peccato originali prouenit: atqui in Christo

peccatum originale nec fuit, nec esse potuit: ergo nec fomes peccati, sublatâ enim causâ tollitur effectus. Præterea eadem rationes, quæ probant in Christo peccatum esse non potuisse, probant etiam in illo peccati fomitem non fuisse; cum idem profus sit habere in se fomitem peccati, ac habere in se inordinatam inclinationem ad peccatum, ac proinde esse peccabilem; quod tamen de Christo nullatenus dici posse supra probatum est.

Dicendum 4. in anima Christi nullam fuisse ignorantiam. Ita S. Thom. art. 3. Probatur 1. ex scriptura S. Ioann. 1. dicitur Christum Dominum fuisse *plenum gratiæ & veritatis*; & cap. 21. dixit illi S. Petrus: *Domine, tu omnia nosti*; & Coloss. 2. dicit Apost. quod *in illo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi*. Probatur 2. ex 6. Synodo act. 13. vbi approbata est epist. Sophronij, in qua damnatur hæresis Agnoitarum, qui asseriebant, Christum Dominum ignorasse diem iudicij extremi.

Obijcies, in euang. Luc. 2. dici, quod puer Iesus proficiebat sapientiâ & ætate, ergo aliquid illius sapientiæ deerat, si in ea proficiebat. Resp. cum S. Greg. Naz. orat. in S. Basilium, Iesum dici profecisse sapientiâ, non quod incrementum aliquod acceperit, cum ab initio sapientiâ plenus esset, sed quod sapientiam suam hominibus paulatim magis ac magis detegeret.

Dicendum 5. animam Christi Domini verè fuisse passibilem, id est, potuisse moueri affectibus illis, qui passiones dicuntur. Ita S. Thom. a. 4. & seq. & constat manifestè ex scripturis Christum multos eiusmodi affectus re ipsâ habuisse, vt tristitiam, S. Matth. 26. timorem seu pauorem S. Marc. 14. iram, eiusdem S. Marc. 3.

Hæ tamen passiones longè diuersæ fuerunt in Christo ab illis, quæ in nobis solent oriri; in illo siquidem (vt dicit S. Aug. lib. 14. de ciuit. c. 8.) fuerunt ordinatissimæ, quocirca S. Thom. loco citato triplex discrimen assignat inter passiones, quæ in Christo fuerunt, & illas, quæ in nobis. Primum ex parte principij; quia in Christo seque-

bantur semper rationis deliberationem, in nobis illam saepe anteuertunt. Secundum ex parte obiecti; quia Christi passiones habuerunt semper obiectum recte rationi consentaneum, nostra verò sapissime feruntur in obiectum ipsi rationi repugnans. Tertium denique ex parte effectus; in Christo enim ratio nullo modo ab eius passionibus impedita est, in nobis verò passiones ipsam rationem vel impediunt, vel etiam aliquando prorsus obruant: quibus de causis aliquibus SS. Patribus visum est, huiusmodi motus & affectus in Christo, non passiones sed propassiones dici debere.

CAPVT III.

De modo, quo de mysterio Incarnationis loquendum est.

Praecipuae difficultates, quae in modis loquendi de mysterio Incarnationis occurrere possunt, oriuntur praesertim ex communicatione idiomatum, seu proprietatum vtriusque naturae, diuinæ scilicet & humanae, in vna Christi persona; idcirco de illa idiomatum communicatione agendum nobis est.

SECTIO I.

An in Christo aliqua communicatio idiomatum admittenda sit.

Cum per vnionem hypostaticam (vt ex antè dictis constat) duae sint naturae in persona Verbi vnitae & in illa subsistentes, diuina scilicet, quae ipsius Verbi propria